

SYLABUS PRZEDMIOTU/MODUŁU ZAJĘĆ*

	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Konserwacja zabytków archeologicznych / The conservation of archaeological artefacts
	Dyscyplina archeologia
	Język wykładowy polski
	Jednostka prowadząca przedmiot Instytut Archeologii
	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S1-01-KZA, 22-AR-S1-01-KZA-w
	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) obowiązkowy
	Kierunek studiów (specjalność)* archeologia
	Poziom studiów (<i>I stopień*, II stopień*, jednolite studia magisterskie*, nazwa Kolegium Doktorskiego*</i>) I stopnia
	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) II
	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) semestr zimowy – wykład, semestr letni - laboratorium
	Forma zajęć i liczba godzin wykład – 20 godzin, laboratorium – 30 godzin
	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu wykład: Podstawowa wiedza z zakresu matematyki, fizyki i chemii, posiadana przez absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej/liceum. laboratorium: zaliczenie wykładu z konserwacji w semestrze zimowym
	Cele kształcenia dla przedmiotu wykład: teoretyczne zapoznanie się z podstawowymi procedurami konserwatorskimi dla zabytków archeologicznych, wykonywanych na stanowisku archeologicznym i w laboratorium. Dodatkowo prezentowana będzie metoda dokumentowania prowadzonych prac z uwzględnieniem różnej specyfiki artefaktów (zabytki metalowe, drewniane, skórzane, ceramiczne i inne) laboratorium: Praktyczne zapoznanie się z podstawowymi procedurami konserwatorskimi dla zabytków archeologicznych, wykonywanych na stanowisku archeologicznym i w laboratorium. Ćwiczone będą także umiejętności dokumentowania prowadzonych prac z uwzględnieniem różnej specyfiki artefaktów (zabytki metalowe, drewniane, skórzane, ceramiczne i inne)

	Treści programowe Wykład: 1. Wprowadzenie do zagadnień konserwatorskich: - uregulowania prawne, - etyka zawodowa, - dokumentacja konserwatorska 2. Etapy procesu konserwatorskiego 3. Konserwacja zabytków organicznych: Kości, poroże, zęby, kość słoniowa, 4. Konserwacja zabytków organicznych: Drewno 5. Konserwacja zabytków organicznych: Tekstylia 6. Konserwacja zabytków organicznych: Skóra archeologiczna i pergamin 7. Konserwacja zabytków nieorganicznych: szkło, kamień i ceramika 8. Konserwacja zabytków nieorganicznych: żelazo i jego stopy 9. Konserwacja zabytków nieorganicznych: miedź i jej stopy 10. Konserwacja zabytków nieorganicznych: metale nieżelazne i szlachetne Laboratorium: 1. Dokumentacja konserwatorska (opisowa, rysunkowa- fotograficzna, wykonanie pomiarów artefaktu) 2. Czynności wstępne przy zabytku- oczyszczanie mechaniczne, ocena stanu zachowania i opracowanie metody konserwacji 3. Konserwacja zabytków organicznych (w zależności od dostępności w zbiorach Instytutu Archeologii): A) skóra i pergamin B) drewno archeologiczne (mokre lub suche) C) tekstylia archeologiczne 4. Konserwacja zabytków nieorganicznych- metale i ich stopy (w zależności od dostępności w zbiorach Instytutu Archeologii): A) żelazo i jego stopy B) miedź i jej stopy C) inne metale nieżelazne (cyna, srebro) 5. Przygotowanie do przechowywania zabytku- pakowanie i opracowanie strategii magazynowania		
	<table> <tr> <td data-bbox="284 1211 1034 2049"> Zakładane efekty uczenia się Zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, szczególnie historii, antropologii kulturowe, w wybranych naukach przyrodniczych i naukach o ziemi, z którymi współpracuje archeologia Ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, które są podstawą rozwijanych na ich gruncie specjalności, jak np. archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury, konserwacja zabytków archeologicznych Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy archeologicznej Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i metod. </td><td data-bbox="1034 1211 1497 2049"> Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W02 K_W05 K_W11 K_W16 </td></tr> </table>	Zakładane efekty uczenia się Zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, szczególnie historii, antropologii kulturowe, w wybranych naukach przyrodniczych i naukach o ziemi, z którymi współpracuje archeologia Ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, które są podstawą rozwijanych na ich gruncie specjalności, jak np. archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury, konserwacja zabytków archeologicznych Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy archeologicznej Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i metod.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W02 K_W05 K_W11 K_W16
Zakładane efekty uczenia się Zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, szczególnie historii, antropologii kulturowe, w wybranych naukach przyrodniczych i naukach o ziemi, z którymi współpracuje archeologia Ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, które są podstawą rozwijanych na ich gruncie specjalności, jak np. archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury, konserwacja zabytków archeologicznych Zna podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy archeologicznej Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i metod.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W02 K_W05 K_W11 K_W16		

Posiada podstawowe umiejętności w zakresie: - formułowania problemów naukowych i ich analizy poprzez dobór stosownych metod i narzędzi badawczych, - opracowania i prezentacji wyników badań, - rozwiązywania problemów z dziedzin i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku. Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod badawczych, w celu określenia ich treści i znaczeń, w tym przynależności chronologiczno-kulturowej oraz funkcji. Posiada umiejętności prowadzenia prac technicznych i dokumentacyjnych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych. Potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania wykopaliskowe i laboratoryjne. Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego.	K_U01 K_U02 K_U05 K_U11 K_K02 K_K05
Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) 1. Janusz Sękowski: Konserwacja broni białej z elementami bronioznawstwa. Wydawnictwa Naukowe Semper, 2008. 2. Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych pod redakcją Zbigniewa Kobylińskiego. Warszawa 1998. 3. Donny L. Hamilton, 2008. <i>Methods of conserving archaeological material from underwater sites</i> (skrypt dostępny on-line). 4. Biuletyny konserwatorskie Canadian Conservation Institute. 5. Czasopismo <i>Studies in conservation</i>. 6. Władysław Ślesieński- Konserwacja zabytków sztuki. Tom 1- Malarstwo sztalugowe i ściennie. Tom 2- Rzeźba, Tom 3- Rzemiosło artystyczne. Wydawnictwo Arkady 1995, Warszawa. 7. Małgorzata Grupa i in. Tajemnice krypty w kaplicy św. Anny. Gnień 2015. Rozdział „Prace konserwatorskie”, s. 41-49. 8. Anna Drażkowska (red.) Kultura funeralna elit Rzeczypospolitej od XVI do XVIII wieku na terenie Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego, Toruń 2015- rozdział „Konserwacja zabytków archeologicznych” s. 353-379. 9. Marek Kołyszko: Konserwacja monet i medali. Warszawa 2012. 10. Małgorzata Grupa: Wełniane tekstylia pospółstwa i plebsu gdańskiego (XIV-XVII w.) i ich konserwacja. Toruń 2012. 11. Praca zbiorowa: Ochrona zbiorów. ABC profilaktyki konserwatorskiej w muzeum. Seria wydawnicza Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, vol. 03. 12. Zabytki-Biologia-Konserwacja. Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Karbowskiej-Berent i Tomasza Kozielca. Wydawnictwo naukowe UMK, Toruń 2022. 13. Dziedzictwo rzemiosła artystycznego. Tradycyjne techniki oraz nowoczesna konserwacja i restauracja. tom 2 pod redakcją Piotra Niemcewicza i Hanny Rubnikowicz-Góźdź. Wydawnictwa Naukowe UMK. Toruń 2022.	
Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: wykład: zaliczenie (test pisemny) laboratorium: zaliczenie na podstawie przygotowania i zrealizowania projektu konserwatorskiego	
Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu:	

wykład: zaliczenie (test pisemny); wymagania: znajomość podstawowych zagadnień teoretycznych, dotyczących postępowania konserwatorskiego dla zabytków archeologicznych laboratorium: zaliczenie na podstawie przygotowania i zrealizowania projektu konserwatorskiego: opracowanie i przeprowadzonych prac dla zabytków oraz dokumentacji (fotograficznej, rysunkowej oraz dziennika laboratoryjnego). Ciągła kontrola obecności i kontroli postępów w zakresie tematyki zajęć (laboratorium-kartkówki, dziennik laboratoryjny), Podstawą do wystawienia oceny końcowej jest ocena wykonanych prac konserwatorskich dla każdego zabytku wraz z kartami konserwatorskimi stanowiącymi raport z zajęć.	
Nakład pracy studenta/doktoranta	
forma realizacji zajęć przez studenta	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład: 20 - laboratorium: 30	50
praca własna studenta (w tym udział w pracach grupowych): - czytanie wskazanej literatury: 40 - przygotowanie projektów: 50 - przygotowanie do sprawdzianów: 40	130
Łączna liczba godzin	180
Liczba punktów ECTS <i>(jeśli jest wymagana)</i>	6

